

Θέλω να καταθέσω την αγάπη μου για την Ιερουσαλήμ και για ένα Ισραήλ που, ευτυχώς, δεν περιορίζεται στον Νετανιάχου ούτε στον πόλεμο.

Και να επαναβεβαιώσω, στη μνήμη των φίλων μου Αμος Οζ, Ααρν Απερφελντ και Αβραάμ Γεοσσούα, την αλληλεγγύη μου σε ένα κράτος που δέχεται επιθέσεις με κακοπροαίρετη χαρά τόσο από τους εχθρούς όσο και, ενίοτε, από τους φίλους του: καταδίκες, απειλές για κυρώσεις, μποϊκοτάζ καλλιτεχνών και συγγραφέων, ακόμη και από τον Ντόναλντ Τραμπ, που φαίνεται διατεθειμένος να εγκαταλείψει τον σύμμαχό του για χάρη κάποιας «συμφωνίας» – όλα επιτρέπονται, και είναι αηδιαστικό.

Υπενθύμισα ότι το Ισραήλ είναι μια μικρή, εύθραυστη χώρα, απειλούμενη από παντού· μια μεγάλη δημοκρατία που ζει, από την ίδρυσή της, σε κατάσταση υπαρξιακού πολέμου χωρίς ποτέ να υποκύψει στην παγίδα της κατάστασης εξάιρεσης.

Η δημοκρατία του είναι υποδειγματική: με το 20% των παλαιστινίων πολιτών του – πολλοί εκ των οποίων είναι αντισιωνιστές – να συμμετέχουν κανονικά στην πολιτική ζωή. Απαρτχάιντ; Γενοκτονία; Ανοησίες. Και, επειδή είναι ανοησίες, είναι και αποκρουστικές.

Είναι επιτρεπτό ένας υπερασπιστής του Ισραήλ να το επικρίνει όταν σφάλει; Ασφαλώς.

Το έχω κάνει επανειλημμένως: στο βιβλίο μου «Solitude d'Israël», όπου ένα κεφάλαιο ήταν αφιερωμένο στα θύματα μεταξύ των παλαιστινίων αμάχων· στο «Nuit blanche», όπου τα πρόσωπα των νεκρών παιδιών με κρατούν ξύπνιο· και στην Πλατεία των Ομήρων, στο Τελ Αβίβ, όπου δήλωσα ότι η εξαγορά αιχμαλώτων είναι ηθικό καθήκον κάθε εβραϊκής συνείδησης που αξίζει το όνομά της.

Είναι τερατώδες να ισχυρίζονται υπουργοί όπως οι Μπεν-Γκβιρ και Σμότριντς ότι δεν υπάρχουν αθώοι άμαχοι στη Γάζα.

Είναι αντίθετο προς την εβραϊκή ηθική να εμποδίζεται η ανθρωπιστική βοήθεια. Και χάρηκα που αυτή επαναλήφθηκε το πρωί της ομιλίας μου.

Είναι προς τιμήν του Ισραήλ να κάνει το παν για την προστασία των αμάχων.

Όσο για τη λύση των δύο κρατών, για την οποία αγωνίζομαι όλη μου τη ζωή, είναι άλλο να μένει εκτός ημερήσιας διάταξης όσο η Χαμάς παραμένει στην εξουσία, και άλλο να καταστεί οριστικά αδύνατη με την ανεξέλεγκτη επέκταση των οικισμών σε σημείο μη αναστρέψιμο.

Η Τσαχάλ έχει καταγάγει σημαντικές νίκες τους τελευταίους δεκαοκτώ μήνες: την αποδυνάμωση της Χεζμπολάχ, τον περιορισμό της επιρροής του Ιράν, τη διατήρηση των Συμφωνιών του Αβραάμ.

Η τελευταία της πρόκληση είναι η Χαμάς – όχι πια η στρατιωτική της ισχύς, που έχει μειωθεί, αλλά το συμβολικό της κύρος ως «ανθεκτικής» δύναμης.

Υπάρχουν δύο τρόποι να κερδηθεί αυτή η μάχη.

Ο πρώτος είναι στρατιωτικός, όπως έγινε με το ISIS στη Ράκα και τη Μοσούλη.

Ο δεύτερος είναι πολιτικός και συμβολικός: όπως η εξορία του Αραφάτ το 1982, μια ταπεινωτική έξοδος που θα στερήσει τη Χαμάς από τη γοητεία της.

Το πρόβλημα είναι ότι αυτοί οι άνθρωποι ζουν μόνο για τον θάνατο. Αλλά μπορούν να πιεστούν από τα κράτη που τους στηρίζουν – το Κατάρ, την Τουρκία, το Ιράν, την Αίγυπτο. Και γι' αυτό χρειάζεται διεθνής πίεση – όχι κατά του Ισραήλ, αλλά κατά των κρατών που τους σπονσοράρουν και, μέσω αυτών, κατά των ίδιων.

Είθε αυτή η θέληση να πείσει, να έρθει στην Ιερουσαλήμ και να ενισχύσει τη θέληση για νίκη.

Είθε ο Οδυσσέας να σώσει τον Αχιλλέα ή, ακόμα καλύτερα, ο Σολομών τον Γεδεών.

**\*Απόσπασμα από την ομιλία του Γάλλου φιλοσόφου Μπερνάρ-Ανρί Λεβί με την οποία άνοιξε το Διεθνές Φεστιβάλ Συγγραφέων στην Ιερουσαλήμ. Το πλήρες κείμενο πρωτοδημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Le Point» (30.5.25)**

ΠΗΓΕΣ: [TA NEA](#), [1.6.25](#), [LE POINT 30.5.25](#)